

Vastuullisesti yhdessä

SF-Caravan ry:n vastuullisuusopas
jäsenyhdistyksille

EKOLOGINEN VASTUULLISUUS 5

- ✓ Kaikki ratkaisumme ja toimenpiteemme perustuvat ympäristöllisen kestävyys tavoitteiden edistämiseen ja toteuttamiseen.
- ✓ Ratkaisumallimme ja ohjeemme vaikuttavat harrastajien käyttäytymiseen ympäristöä huomioivasti.
- ✓ Noudatamme sääntöjä ja ohjeita. Käytössämme on sertifikaatteja ja muita laatujärjestelmiä.
- ✓ Kehitämme toimintaa jatkuvasti ekologisen kestävyys näkökulmasta.
- ✓ Vältämme turhaa kuluttamista ja kierrätämme materiaaleja.

SOSIAALINEN VASTUULLISUUS 14

- ✓ Otamme toiminnassa huomioon tasa-arvoisuuden, ihmisläheisyyden, hyvän hallintotavan, hyvien tapojen noudattamisen ja toisten kunnioittamisen.
- ✓ Teemme yhteistyötä eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.
- ✓ Kunnioitamme paikallista kulttuuria tuomalla sitä esiin toimissamme ja esimerkiksi markkinoinnissamme.
- ✓ Suhtaudumme tasa-arvoisesti toisiin ihmisiin esimerkiksi matkakohteissamme.
- ✓ Tuotantomme tapahtuu sosiaalisesti kestäväällä tavalla eli esimerkiksi työvoiman ja raaka-aineiden suhteen noudatamme lakeja ja sopimuksia.

KULTTUURINEN SAAVUTETTAVUUS 10

- ✓ Kohtaamme kunnioittaen.
- ✓ Teemme yhteistyötä, emme käytä hyväksämme.
- ✓ Olemme tietoisia siitä, millainen vaikutus omalla toiminnallamme on paikallisyhteisöihin.
- ✓ Haluamme oppia ja ymmärtää, emme vain "kuluttaa" kulttuuria.
- ✓ Kuuntelemme paikallisia, tuemme heidän elinkeinojaan, luomme kestäväää ja rakentavaa yhteistyötä ja säilytämme ympäröivän kulttuuriperinnön elävänä – yhdessä.

TALOUELLINEN VASTUULLISUUS 19

- ✓ Päätösten tekeminen perustuu avoimuuteen, oikeudenmukaisuuteen sekä taloudellisuuteen kaikessa toteutuksessa.
- ✓ Päätöksissä ja kaikessa toiminnassa noudatetaan sääntöjä, lainsäädäntöä sekä hyvää hallintotapaa.
- ✓ Toimitaan yhteisten pelisääntöjen ja normien mukaisesti.
- ✓ Huomioidaan toiminnassamme toimintaympäristön taloudelliset vaikutukset.

VASTUULLISUUDEN VIESTINTÄ JA KOULUTUS 28

- ✓ Viestintämme ja tarjoamamme koulutusmahdollisuudet ovat avainasemassa kestävä kehityksen edistämässä.

Opas vastuulliseen yhdistystoimintaan

Vastuullisesti yhdessä -opas on suunniteltu SF-Caravan ry:n jäsenyhdistysten vastuullisuuden edistämiseksi. Vastuullisuus on keskeinen osa SF Caravan ry:n strategiaa vuosille 2023–2028 ja se on myös olennainen osa yhdistysten toimintaa.

Tämä opas jatkaa vuonna 2024 julkaistun *Vapaasti Vastuullinen* -oppaan viitoittamalla tiellä. Olemme innoissamme saadessamme jakaa tämän uuden oppaan kanssanne, sillä vastuullisuus on meille karavaanareille ja yhdistyksille erityisen tärkeää.

Vastuullisuus ei ole vain sana, vaan se tarkoittaa oikeita valintoja ja tekoja, joilla on merkitystä. Yhdistyksinä meillä on ainutlaatuinen mahdollisuus vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöömme ja -yhteisöömme sekä laajemmin koko yhteiskuntaan.

Vastuullisuus on valintoja ja tekoja.

Olemme yhdessä vahva joukko, jolla on selkeä ja kunnianhimoinen tavoite vastuullisuusasioissa. Liittona haluamme olla johtava ja arvostettu tiennäyttävä matkailuajoneuvo- ja leirintämatkailun vastuullisuusasioissa Suomessa ja toimia malliesimerkkinä laajemminkin.

Haluan kiittää kaikkia mukana olleita vapaaehtoisia ja vastuullisuustyöryhmän jäseniä ahkerasta ja innostavasta työstä. Olemme jälleen kerran osoittaneet, että yhdessä tekemällä olemme enemmän, ja että meissä on runsaasti vastuullista voimaa.

Toivomme, että tämä opas inspiroi ja kannustaa myös Sinua osallistumaan aktiivisesti oman yhdistyksesi toimintaan yhteisellä matkallamme kohti vastuullisempaa karavaanariharrastusta.

Yhdessä voimme tehdä pieniä tekoja, jotka johtavat suuriin muutoksiin. Nautitaan tästä matkasta ja tehdään yhdessä vastuullisia valintoja – joka päivä!

Hyviä matkoja, vastuullisia valintoja ja tekoja!

Vastuullisuustyöryhmä, SF-Caravan ry

Ekologinen vastuullisuus

Ekologinen vastuullisuus jäsenyhdistyksen näkökulmasta tarkoittaa matkailutoiminnan haitallisten ympäristövaikutusten vähentämistä ja luonnon kanto- ja uusiutumiskyvyn kunnioittamista. Tämä voidaan saavuttaa monin eri tavoin.

Ekologisen vastuullisuuden edistäminen kaikissa SF-Caravan ry:n jäsenyhdistyksissä on elintärkeä askel kohti kestävämpää matkailua, ja sen edistäminen auttaa säilyttämään luonnon kauneuden ja elinvoimaisuuden myös tuleville sukupolville.

EKOLOGISEN VASTUULLISUUDEN EDISTÄMISKEINOJA

- ✓ **Jäsenistön kouluttaminen:** Ekologisten käytäntöjen kuten esimerkiksi jätteiden lajittelun, energian säästämisen ja vedenkulutuksen vähentämisen opastukset ja koulutukset.
- ✓ **Monipuolinen viestintä:** Viestintäkanavien hyödyntäminen (esim. uutiskirje, verkkosivut ja sosiaalinen media) ympäristöystävällisistä käytännöistä ja ajankohtaisista ympäristöasioista tiedottamiseen.
- ✓ **Teot näkyviksi:** Omista vastuullisuuteen liittyvistä toimista tiedottaminen.
- ✓ **Energiatehokkuuden lisääminen:** Energiatehokkaiden laitteiden ja valaistusratkaisujen suosiminen.
- ✓ **Uusiutuvan energian käyttö:** Aurinkopaneelien ja muiden uusiutuvan energian lähteiden käyttäminen.
- ✓ **Vedenkulutuksen vähentäminen:** Vettä säästävien suihkujen, hanojen ja wc-istuimien suosiminen.
- ✓ **Opastaminen ja kannustaminen:** Kannustaminen veden säästämiseen ja käytännön vinkkien antaminen vedenkulutuksen vähentämiseksi.
- ✓ **Paikallisuuden suosiminen:** Paikallisten tuotteiden ja palveluiden esille tuominen ja kannustaminen niiden ostamiseen.
- ✓ **Ympäristötiedon lisääminen:** Ympäristötietoutta lisäävien tapahtumien (siivoustalkoot, luennot yms.) järjestäminen.
- ✓ **Osallistuminen tempauksiin:** Valtakunnallisiin ja paikallisiin ympäristökampanjoihin ja -päiviin osallistuminen.
- ✓ **Yhteistyö ja verkostoituminen:** Muiden yhdistysten ja organisaatioiden kanssa verkostoituminen, kokemusten ja parhaiden ekologisen vastuullisuuden käytäntöjen jakaminen.

Yhdistykset voivat merkittävästi edistää lähimatkailua ja tukea kestävää ja vastuullista matkailua monin eri tavoin.

Lähimatkailun lisääntyvä suosio

Lähimatkailu on noussut viime vuosina suureen suosioon, kun yhä useammat ihmiset etsivät kestäviä ja ekologisista tapoja nauttia lomistaan.

Lähimatkailu tarkoittaa matkustamista ja lomailua omalla lähialueella tai kotimaassa. Useasti lähimatkailu on muuttaman yön kestävää ja saattaa liittyä harrastukseen sekä toistua useammin, eikä sitä ajatella suoranaisena lomamatkustuksena.

Lähialueiden tutkiminen ei ainoastaan vähennä matkustamisen ympäristövaikutuksia, vaan tarjoaa myös mahdollisuuden löytää uusia, ainutlaatuisia kokemuksia lähes kotiovelta.

Tämä voi sisältää esimerkiksi vierailuja paikallisissa nähtävyyksissä, luontokohdeissa, kulttuuritapahtumissa tai pienissä kylissä ja kaupungeissa.

Vastuullisuus leirintäalueilla

Pienillä teoilla on suuri vaikutus. Voimme itse vaikuttaa tekemiimme valintoihin.

Suuri osa yhdistyksistä tuottaa leirintäaluepalveluja omistamallaan tai hoidossaan olevilla leirintäalueilla. Leirintäalue-

LÄHIMATKAILUN TUKEMINEN

- ✓ **Tiedotus ja koulutus:** Koulutusten ja työpajojen järjestäminen, joissa jäsenille kerrotaan lähimatkailusta ja suunnitellaan yhteistyöprojekteja paikallisten toimijoiden kanssa.
- ✓ **Monipuolinen viestintä:** Viestintäkanavien hyödyntäminen lähimatkailun mahdollisuuksista ja toiminta-alueen ajankohtaisista kohteista tiedottamiseen.
- ✓ **Paikallisten palveluiden käyttö:** Kannustaminen paikallisten palveluiden käyttöön ja vierailemaan paikallisissa nähtävyyksissä, kuten kansallispuistoissa, museoissa ja kulttuuritapahtumissa.
- ✓ **Lähimatkailutapahtumat:** Esimerkiksi yhteiset luontoretket, kulttuurikierrokset ja festivaalit lähialueella voivat olla erinomaisia tapoja edistää alueellista lähimatkailua ja vahvistaa koko yhteisön yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yhteistyötä.
- ✓ **Yhteistyö:** Yhteistyö paikallisten matkailuyritysten kuten leirintäalueiden, ravintoloiden ja aktiviteettien tarjoajien kanssa voi auttaa järjestämään jäsenille erityisiä tarjouksia ja tapahtumia
- ✓ **Osallistuminen:** Osallistuminen sellaisiin paikallisiin projekteihin ja hankkeisiin, joilla edistetään kestävää kehitystä ja paikallista lähimatkailua.

toiminnan ympäristövaikutukset huomioidaan niin hankinnoissa kuin tarjotuissa palveluissa ja jätteiden käsittelyssä.

Leirintäalueilla pyritään vähentämään energian ja veden kulutusta, vähentämään jätteen syntymistä, suosimaan uusiutuvien energialähteiden käyttöä ja välttämään ympäristölle vaarallisten aineiden käyttöä sekä edistämään ympäristöviestintää ja -kasvatusta alueen käyttäjien ja henkilökunnan keskuudessa.

Suosittelavaa on, että jokaisella leirintäalueella olisi oma ympäristöohjelman-

sa, jossa aluekohtaiset ympäristötavoitteet on laadittu mahdollisimman käytännönläheisiksi.

Yhdistykset voivat merkittävästi edistää alueellista lähimatkailua tiedotuksen ja koulutuksen, paikallisten kohteiden ja palveluiden käytön, lähimatkailutapahtumien järjestämisen sekä yhteistyön kautta paikallisten toimijoiden kanssa.

MIKSI LÄHIMATKAILU ON VASTUULLISUUDEN KANNALTA TÄRKEÄÄ?

- ✓ **Ympäristöystävällisyys:** Lyhyemmät matkat tarkoittavat pienempää hiilijalanjälkeä. Suosimalla matkailuajoneuvoja, voit vähentää matkasi ympäristövaikutuksia, koska määränpäässä ei tarvitse tehdä valintaa majapaikasta.
- ✓ **Paikallisten yhteisöjen tukeminen:** Lähimatkailun avulla tuetaan paikallista taloutta. Se on erityisen tärkeää pienille yhteisöille, yhdistyksille ja yrityksille, jotka hyötyvät suoraan matkailusta. Paikallisten palveluiden ja tuotteiden käyttö auttaa myös pitämään rahavirrat omassa yhteisössä. Tässä jäsenyhdistyksillä on merkittävä osuus solmiessaan yhteistyösopimuksia palveluiden ja tuotteiden toimittamisesta.
- ✓ **Kulttuurisen rikkauden löytäminen:** Usein unohtuu, kuinka paljon nähtävää ja koettavaa löytyy omasta kotimaasta tai omilta lähialueilta. Lähimatkailu tarjoaa mahdollisuuden syventää

ymmärrystä omasta kulttuuristamme ja historiastamme sekä löytää uusia ja ainutlaatuisia kokemuksia.

- ✓ **Kestävä kehitys:** Lähimatkailu tukee kestävää kehitystä vähentämällä matkustamisen ympäristövaikutuksia ja edistämällä paikallisten yhteisöjen hyvinvointia. Jäsenyhdistykset edistävät ekologista kestävyttä esimerkiksi käyttämällä toiminnassaan energiatehokkaita laitteita ja uusiutuvaa energiaa.
- ✓ **Vähemmän stressiä ja enemmän aikaa:** Lähimatkailu voi olla myös vähemmän stressaavaa, koska se ei välttämättä vaadi pitkiä siirtymämatkoja tai monimutkaisia järjestelyjä. Tähän voimme myös yhdistyksinä vaikuttaa solmimalla paikallisten toimijoiden kanssa yhteistyösopimuksia ja tarjota palveluita linkitettyä omaan palvelutarjontaamme.

Jätteiden lajittelu ja kierrätys

Vähemmän on enemmän – ainakin silloin, kun puhutaan jätteistä.

Jätteiden lajittelu on tärkeää myös kierrätyslajittelun kannalta, sillä elämme jatkuvassa ylikulutuksen kierteessä, eivätkä luonnonvarat riitä ikuisesti.

Roskassa piilee uuden alku, ja lajittelu on ainoa oikea tapa saada jätteet kiertoon.

MITEN JÄTTEIDEN VÄHENTÄMISTÄ JA KIERRÄTYSTÄ VOI TUKEA?

- ✓ **Varmistakaa**, että leirintäalueillanne on jätteiden kierrätyspiste tai -alue, jossa on riittävästi kierrätysastioita ja että ne on merkitty selkeästi. Lisäksi tarvittaessa helposti ymmärrettävää ohjeistusta (esimerkiksi kuvallisia ohjeita) lajittelupisteille opastamaan käyttäjiä.
- ✓ **Koulutetaan** jäseniä vähentämään jätteitä ja kierrättämään. He voivat osaltaan neuvoa vierailijoita asiassa vaikkapa isäntävuorossa ollessaan. Käyttäkää yhdistyksen viestintäkanavia, kuten uutiskirjeitä, verkkosivuja ja sosiaalista mediaa, tiedottaaksenne ympäristöystävällisistä käytännöistä.
- ✓ **Kannustetaan** jäseniä sekä vieraita välttämään kertakäyttötavaroita. Järjestetään kilpailuja tai kampanjoita, jotka palkitsevat jätteiden vähentämisestä.
- ✓ **Tehdään** yhteistyötä paikallisten kierrätyskeskusten ja jätehuoltoyritysten kanssa. Tämä voi auttaa järjestämään tehokkaampia kierrätysratkaisuja ja tiedottamaan jäseniä paikallisista kierrätysmahdollisuuksista.
- ✓ **Yhdistyksen** johto ja muut aktiiviset jäsenet voivat näyttää esimerkkiä jätteiden vähentämisessä ja kierrätyksessä. Tämä kannustaa kaikkia muita seuraamaan perässä.
- ✓ **Järjestetään** säännöllisesti siivousta-koita caravan-alueilla ja niiden ympäristössä. Tämä ei ainoastaan pidä alueita siisteinä, vaan myös lisää yhteisöllisyyttä ja ympäristötietoisuutta.
- ✓ **Karavaanareina** me liikumme luonnossa ja siksi roskattomuuteen onkin erityisen suuri syy pyrkiä.
- ✓ **Huolehditään** roskista! Sen, minkä pystyt viemään mennessäsi, pystyt tuomaan takaisin lähimpään keräysastiaan – mukaan lukien tupakantumpit, jotka eivät maadu koskaan, vaan muuttuvat mikromuoviksi.
- ✓ **Luontoon** heitetty roska voi jäädä sinne pysyvästi tai jopa lopulta päätyä lautasellesi.
- ✓ **Muistetaan**, että jätehuoltomääräykset koskevat meitä kaikkia ja alueellisesti niissä saattaa olla eroja.

EHDOTUKSIA YHDISTYKSEN YMPÄRISTÖOHJELMAN TEEMOIKSI

- ✓ **Energian kulutusta** pyritään vähentämään. Lämmityksen ja valaistuksen ohjaukseen käytetään ajanmukaista ja tarkoituksenmukaista automaatiikkaa. Alueella käytetään energiatehokkaita lamppeja.
- ✓ **Sähkölaitteet** ovat voimassa olevien määräysten mukaisia ja kunnossa. Uusiutuviista energianlähteistä tuotettua sähköä tulisi suosia.
- ✓ **Hiiltä ja raskasta polttoöljyä** ei käytetä.
- ✓ **Sähkölämmityksen** tukena suositellaan käytettäväksi muita varaavia lämmitysmuotoja (esim. aurinkolämmitys ja joissakin tapauksissa puulämmitys, lämpöpumput ja lämmön talteenottojärjestelmät).
- ✓ **Kaukolämmön** tuotantotapaa on vaikea tietää, mutta sitä voidaan käyttää siellä missä sitä on saatavilla.
- ✓ **Lämmitykseen käytettävien** lämmönvaihtajien hyötysuhteen on täytettävä vallitsevat normit.
- ✓ **Koneellisten ilmanvaihtojärjestelmien** on oltava energiatehokkaita ja lämmön talteenottojärjestelmällä varustettuja.
- ✓ **Ilmanvaihdon** käyttöohjeen tulee olla selvästi käyttäjien nähtävillä, jos ilmanvaihto on painovoimainen tai käsiohjattava.
- ✓ **Talvikäytössä** olevien rakennusten tulee täyttää voimassa olevat määräykset (lämmöneristys, ikkunat ja muut rakenteet).
- ✓ **Veden käyttöä vähennetään.** Veden lämmitysjärjestelmät ovat tehokkaita ja ympäristöystävällisiä.
- ✓ **Käytetään ympäristövaikutuksiltaan** edullisinta saatavissa olevaa vesilähdettä.
- ✓ **Mitoitetaan veden virtausnopeus** kaikissa vesipisteissä ympäristöystävälliseksi.
- ✓ **Kylpyhuoneiden, saunojen ja wc-tilojen** hanat ja järjestelmät automatisoidaan niin, että veden kulutus on mahdollisimman vähäistä. Annetaan vieraille riittävät tiedot siitä, kuinka he voivat itse aktiivisesti säästää vettä.
- ✓ **Mahdolliset vesivuodot** tulee pystyä paikantamaan välittömästi.
- ✓ **Istutuksia ja kukkapenkkejä** kastellaan ilmastollisesti sopivimpina aikoina. Kaste-luun käytetään pääsääntöisesti esimerkiksi järvi- tai sadevettä.
- ✓ **Jätevedet käsitellään** paikallisten ympäristöviranomaisten antamien ohjeiden mukaan ja paikkakunnalla olevan jätevesisuunnitelman mukaisesti.
- ✓ **Pesuaineiden ja kemikaalien** käytössä noudatetaan aineiden valmistajien pakka-uksissa antamia ohjeita. Desinfiointiaineita käytetään ainoastaan kohteissa, joissa se on lakisääteisten hygieniavaatimusten mukaista.
- ✓ **Kemiallisten käymälöiden** jätevesien keräys järjestetään paikallisten ympäristöviranomaisten määräämällä tavalla.
- ✓ **Ajoneuvoja pestään** vain tiloissa, jotka täyttävät KVV-määräykset sekä ympäristöviranomaisten antamat suositukset.
- ✓ **Jätteiden syntymistä vähennetään.** Asiakkaille annetaan ohjeet alueella suoritettavasta jätteiden lajittelusta. Alueella olevat jäteastiat ovat helposti löydettävissä ja kaikkien lajitteluastioiden on sijaittava lähellä toisiaan.
- ✓ **Lajittelussa** noudatetaan paikallisten viranomaisten antamia jätehuoltomääräyksiä. Alue lajittelee omat jätteensä samalla tavalla kuin asiakkaat tai paikallisten viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.
- ✓ **Jätteiden kuljetus** järjestetään mahdollisimman ympäristöystävällisesti.
- ✓ **Kertakäyttötutteen** käyttöä yleisissä saunoissa, majoitusrakennuksissa, kioskeissa ja ravintoloissa vältetään.

Kulttuurinen vastuullisuus

Jäsenyhdistykset toimivat tärkeänä yhteisönä matkailijoille ja tarjoavat mahdollisuuksia oppia, jakaa kokemuksia ja edistää vastuullista matkailua.

Yhdistyksillä on myös merkittävä rooli kulttuurisen vastuullisuuden edistämisessä ja paikallisten yhteisöjen kunnioittamisessa sekä niiden tukemisessa.

Nyt annamme vinkkejä siihen, miten yhdistykset voivat toimia kulttuurisesti vastuullisesti ja kestäväällä tavalla ja tuottavat näin toiminnallaan arvokasta lisäarvoa paikalliselle yhteisölle.

Kulttuurinen vastuullisuus tarkoittaa paikallisten kulttuurien, tapojen, perinteiden ja ihmisten kunnioittamista – erityisesti silloin, kun liikumme, matkustamme tai toimimme toisten alueilla.

Kulttuuriseen vastuullisuuteen

Kuvittele, että on lämmin kesäpäivä. Karaavanari saapuu pieneen kylään, jossa aika tuntuu kulkevan hieman hitaammin. Vastassa on paikallisia kasvoja, uteliaita katseita ja hiljaisia toiveita siitä, että vierailija näkee ja arvostaa sitä, mikä on heille tärkeää.

Yhdistykset ja niiden ylläpitämät leirintäalueet ovat paljon enemmän kuin pelkkiä matkailijoiden kokoontumispaikkoja. Ne ovat sillanrakentajia, tiedon jakajia ja kulttuuristen kohtaamisten mahdollistajia.

KULTTUURINEN VASTUULLISUUS

- ✓ Kohtaamme kunnioittavasti.
- ✓ Teemme yhteistyötä, emme käytä hyväksi.
- ✓ Olemme tietoisia siitä, millainen vaikutus omalla toiminnallamme on paikallisyhteisöihin.
- ✓ Haluamme oppia ja ymmärtää, emme vain ”kuluttaa” kulttuuria.
- ✓ Kuuntelemme paikallisia, tuemme heidän elinkeinojaan, luomme kestävää ja rakentavaa yhteistyötä ja säilytämme ympäröivän kulttuuri-perinnön elävänä – yhdessä.

KULTTUURINEN KUNNIOITUS

- ✓ Järjestämme yhteisiä hetkiä, joissa opitaan alueen tavoista ja historiasta.
- ✓ Käyttäydymme aina kunnioittavasti ja avoimin mielin – emme oleta, vaan kysymme ja kuuntelemme sekä tulemme myös osaltamme kuulluiksi.
- ✓ Korostamme monimuotoisuuden ja kulttuurien arvostamista yhdistyksen kaikessa toiminnassa.
- ✓ Teemme yhteistyötä paikallisten kanssa kumppaneina.

Paikallisuutta kunnioittaen

Matkailu on kurkistus toisten elämään, ja se vaatii herkkyyttä.

Me karavaanareina emme kulje vain maisemien läpi, vaan astumme myös toisten tarinoiden äärelle. Siksi kulttuurinen kunnioitus on yksi yhdistystemme tärkeimmistä arvoista.

Jokainen ostos on kannanotto. Kun valitsemme paikallisen käsityöläisen tuotteen tai kylän kahvilan lounaan, tuemme yhteisöä, jonka maaperällä me kuljemme.

NÄIN SE ONNISTUU

- ✓ **Solmitaan yhteistyösopimuksia** paikallisten yrittäjien sekä yhteisöjen kanssa – molemmat saavuttavat hyötyjä.
- ✓ **Rakennetaan tapahtumia** yhdessä paikallisten kanssa, mainostetaan niitä yhdistyksiemme omissa tiedotuskanavissa.
- ✓ **Kannustetaan ja ohjataan** ostamaan paikallista – tuotteita, ruokaa, palveluja.
- ✓ **Annetaan tilaa** paikallisille yrittäjille esitellä osaamistaan – otetaan tuotteita myyntiin omiin myyntikanaviimme.
- ✓ **Tehdään tilaa** aidoille kohtaamisille – ei vain kaupalle, vaan keskustelulle.

✓ **Vinkki:** Paikalliskulttuurin ilta – loihditaan karavaanialueelle makumatka perinneruokien kautta, ja kutsutaan paikallinen asiantuntija kertomaan alueen historiasta ja tavoista. Tällainen ilta ei vain avaa silmiä – se avaa sydämiä.

✓ **Vinkki:** Paikallistuotteiden markkinapäivä – karavaani-alueella vierailee paikallisia tuottajia ja käsityöläisiä, joilta jäsenet voivat ostaa suoraan tuotteita ja kuulla tarinat niiden takaa. Paikallinen elämä kohtaa liikkuvan yhteisön – kumpikin rikastuu.

Ympäristön ja kulttuuriperinnön puolustajina

Maisemat, metsät ja muinaismuistot – ne eivät ole pelkkiä koristeita, vaan kulttuurimme ja luontomme elävää perintöä. Meidän tehtävämme ei ole vain nähdä, vaan myös vaalia niitä.

Yhteisöllisyys ja kulttuurinen vuorovaikutus

Yhteys ei synny itsestään – se syntyy molempuoluisesta tahdosta kohdata. Kulttuurinen vastuullisuus tarkoittaa, että haluamme oppia, emme vain katsoa.

Meidän yhteisömme ei pysy omissa kuplassaan – se avautuu maailmalle.

NÄIN LUODAAN AITOJA SILTOJA:

- ✓ **Tehdään yhdessä** paikallisten kanssa – teematapahtumia, tempauksia, projekteja.
- ✓ **Kutsutaan asiantuntijoita** ja tarinankertojia mukaan tilaisuuksiimme.
- ✓ **Nostetaan aktiivisesti** paikallista tarjontaa näkyviin omissa viestinnässä, somessa, esitteissä...
- ✓ **Solmitaan hyödyllisiä** kumppanuuksia, joissa molemmat voittavat.

- ✓ **Vinkki elämäyksestä:** Kulttuurivierailu kyläyhteisöön – vieteään päivä paikallisten parissa, tutustutaan arkeen, tarinoihin ja ehkä vaikkapa yhteiseen ruokapöytään.

- ✓ **Vinkki:** Luontopolun siivouspäivä – yhdessä jäsenten ja paikallisten kanssa käydään keräämässä roskia, kunnostetaan levähdyspaikkoja tai istutetaan vaikka kukkia. Samalla kuljetaan luonnon keskellä, opitaan ja kerrotaan sen tarinaa.

Yhteinen matka – yhteinen vastuu

Jäsenyhdistykset, siis me kaikki, voimme olla muutoksen moottoreita.

Me voimme osoittaa, että matkailu voi olla vastuullista, vuorovaikutteista ja ennen kaikkea kunnioittavaa.

Kun yhdistys ottaa kulttuurisen vastuullisuuden osaksi arkea, se ei ainoastaan rikastuta omaa toimintaansa, vaan jättää myönteisen jäljen jokaiseen yhteisöön, jossa se vierailee ja myös jokaiseen vieraaseen, joka vierailee yhdistyksen tapahtumassa tai alueella.

Yhdessä voimme tehdä pieniä tekoja, jotka johtavat suuriin muutoksiin. Kulttuurinen vastuullisuus on matka, joka jatkuu vuoden jokaisena päivänä.

Yhteenveto

Kulttuurinen vastuullisuus ei ole pelkkä tavoite. Se on tapa toimia ja tuo arvoa, aitoutta ja iloa kaikille osapuolille. Se tekee jäsenyhdistyksestä yhteisön, joka ei vain liiku, vaan rakentaa siltoja ja jättää hyvän jäljen.

Jokainen kohtaaminen on mahdollisuus ymmärtää. Jokainen pysähdys on mahdollisuus kunnioittaa.

Yhdessä voimme tehdä matkailusta enemmän kuin matkan – siitä voi tulla merkityksellinen tarina.

Siinä missä yksi saa uusia näkökulmia, toinen saa tulla kuulluksi.

KULTTUURINEN VASTUULLISUUS HYÖDYTTÄÄ

- ✓ **Vahvistaa yhteisöllisyyttä** ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Kun jäsenet sitoutuvat yhteisiin arvoihin ja tavoitteisiin, syntyy vahva ja yhtenäinen yhteisö, jossa jokainen tuntee olevansa osa jotain suurempaa.
- ✓ **Edistää kestävä matkailua:** Yhdistykset voivat toimia esimerkiksi muille matkailijoille ja organisaatioille miten vastuulliset valinnat ja käytännöt voivat parantaa ympäristöä ja yhteisöä. Tämä voi johtaa positiiviseen imagoon ja lisääntyneeseen kiinnostukseen yhdistyksen toimintaa kohtaan.
- ✓ **Luo taloudellisia hyötyjä** sekä yhdistykselle että ympäröivälle yhteisölle. Lisäksi vastuullisuus voi houkutella uusia jäseniä ja yhteistyökumppaneita, jotka arvostavat kestävä toimintaa.

KULTTUURINEN VASTUULLISUUS TOIMINNASSAMME

- ✓ **Edistämme** ympäristöystävällistä matkustamista ja leirintää.
- ✓ **Opastamme** noudattamaan luonnonsuojelu- ja kulttuurialueiden sääntöjä.
- ✓ **Järjestämme** tempauksia, jotka jättävät jäljen – mutta vain hyvällä tavalla.

Sosiaalinen vastuullisuus

Vastuullisuus yhdistystoiminnassa ei ole pelkästään luontoystävällisiä valintoja, turvallisuusasioita tai esimerkiksi jätehuoltomääräysten tulkintaa, vaikka ne ovatkin tärkeitä, vaan se on myös ihmisten välistä huolenpitoa ja yhteisöllisyyttä.

Sosiaalisesti vastuullinen jäsenyhdistys huolehtii työntekijöistään ja vapaaeh-

toisistaan oikeudenmukaisesti ja eettisesti. Tällainen yhdistys varmistaa, että sen toiminta edistää ja tukee hyvinvointia, turvallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Näin toimien yhdistys varmistaa samalla itselleen myös varmemman ja kestävämmän tulevaisuuden.

Jäsenyhdistykset voivat edistää sosiaalista vastuullisuuttaan monin tavoin. Pie-

nilläkin teoilla voidaan saada aikaan suuria vaikutuksia, riippumatta siitä puhumeko yhdistyksen jäsenistöstä yleensä, työntekijöistä tai vapaaehtoisista toimijoista. Yhdistyksen sosiaalinen vastuullisuus ulottuu kaikkiin yhdistyksen piirissä toimiviin tai siellä vieraileviin henkilöihin.

Mitä sosiaalinen vastuullisuus on?

Sosiaalinen vastuullisuus on yksinkertaisimmillaan ihmisten välistä huolenpitoa ja yhteisöllisyyttä, sitä mikä luo ja ylläpitää yhteenkuuluvuuden tunnetta ja liittää ryhmän yhteen.

Työnantajana toimivan yhdistyksen osalta puhumme reilusta ja eettisesti terveestä työkuulttuurista, jossa noudatetaan sopimuksia ja lakeja, luodaan mahdollisuuksia kehittyä ja kehittää, annetaan riittävä perehdytys ja tuki työhön sekä arvostetaan työn ja vapaaehtoistyön merkitystä ja annetaan kiitosta ja tunnustusta tehdystä työstä.

Yhteisön voimaa!

Jäsenyhdistyksen tulisi olla paikka, jossa jokainen tuntee olevansa tervetullut.

Kuvittele yhdistys, jossa jokainen uusi kasvo otetaan vastaan hymyillen, ja jokainen ääni kuullaan aidosti. Tällainen yhteisö ei synny itsestään, se rakennetaan yhdessä, askel kerrallaan.

Ensimmäinen askel on varmistaa, että ovet ovat aidosti avoinna kaikille, niin jäsenille kuin jäseniksi aikoville, mutta myös vieraille.

Se tarkoittaa – niin fyysistä kuin sosiaalistakin – esteettömyyttä. Se tarkoittaa myös yhdenvertaisuutta, sitä että jokainen

OSALLISTAVUUS & YHDENVERTAISUUS

- ✓ **Kaikki ovat** tervetulleita juuri sellaisina kuin ovat.
- ✓ **Parannetaan esteettömyyttä** ja saavutettavuutta.
- ✓ **Järjestetään monipuolista** toimintaa erilaisille kiinnostuksen kohteille.
- ✓ **Luodaan turvallinen** ja lämmin ilmapiiri.
- ✓ **Kohdellaan kaikkia** tasavertaisesti – taustasta, iästä tai rajoitteista riippumatta.
- ✓ **Jokaisella on** oikeus osallistua, tulla kuulluksi ja osallistua yhdistyksen toimintaan

MITEN ASIAT TEILLÄ OVAT?

- ✓ Onko yhteisösi turvallinen, toisia kunnioittava ja toisia huomioiva?
- ✓ Onko järjestettyihin tapahtumiin ja tapahtumapaikalle helppo tulla myös mahdollisten apuvälineiden kanssa? Entä miten on itse tapahtumaan osallistumisen helppous?
- ✓ Onko viestintä selkeää ja ymmärrettävää kaikille taustasta riippumatta?
- ✓ Onko viestintä riittävän monikanavaista, useampien saavutettavissa eikä ole sidottu tiettyihin kanaviin?

*Yhdistyksen ilmapiiri
syntyy arjen pienistä
valinnoista.*

jäsen ja osallistuja on samanarvoinen, riippumatta iästä, sukupuolesta, taustasta tai fyysisistä rajoitteista.

Miten asiat omassa yhdistyksessä ovat?

Toiminta elävöityy, kun tapahtumat ja toiminta ovat monipuolisia – jotakin rauhallista, jotakin aktiivista, jotakin luovaa, jotakin pohdiskelevaa. Jokainen löytää silloin varmasti oman paikkansa yhteisössä.

Yhdenvertaisuus ei tarkoita sitä, että kaikille tarjotaan samaa, vaan että jokaiselle pyritään antamaan se, mitä he tarvitsevat voidakseen osallistua.

Yhdistyksen ilmapiiri syntyy arjen pienistä valinnoista. Tervetullut olo syntyy siitä, kun jokainen tuntee olevansa arvokas – iästä, sukupuolesta, taustasta tai fyysisistä rajoitteista huolimatta.

Tällaisessa ilmapiirissä viihdytään usein pidempään ja myös aktivoidutaan osallistumaan toimintaan.

Toimintaansa tukemaan yhdistyksen hallitus voi laatia selkeät toimintaperiaatteet, eettiset pelisäännöt, joiden mukaan toimitaan syrjimättömästi, kannustetaan avoimuuteen ja yhdenvertaisuuteen sekä parannetaan siten yhteenkuuluvuutta.

Hyvä viestintä yhdistää

Hyvä viestintä on yhteisön selkäranka. Se ei ole vain tiedotteita, ilmoituksia, Facebook- tai Instagram-päivityksiä, vaan se on vuorovaikutusta, kuuntelemista, yhdessä rakentamista ja toimimista.

Jäsenyhdistyksissä vastuullinen viestintä tarkoittaa avoimuutta, rehellisyyttä, reilua ja kaikkien jäsenten huomioimista.

Kun tieto kulkee sujuvasti, jäsenet tietävät mitä on tulossa, miten voivat toimintaan osallistua ja jopa mihin hallituksen tekemät päätökset pohjautuvat.

Selkeät viestit, säännölliset ja saavutettavat kanavat ja matalan kynnyksen keskustelutilaisuudet ovat erittäin tärkeitä. Vielä näitäkin tärkeämpää on kuitenkin rohkaista jäseniä osallistumaan keskusteluun: kysymään, ehdottamaan ja antamaan palautetta. Luoda kanavat tälle keskustelulle ja ylläpitää niitä aktiivisesti.

Muistetaan myös kohtelias ja rakentava vuorovaikutus. Jokainen sana, kuva ja teko vaikuttaa yhteishenkeen, joten myönteinen, toisia kunnioittava ja kannustava kommunikointi ja viestintä tekee yhdistyksestä entistäkin viihtyisämmän ja vahvemman.

Kun jäsenet kokevat, että heidän mielipiteensä vaikuttavat ja he tulevat aidosti kuulluksi, he sitoutuvat yhdistykseen ja toimintaan entistä vahvemmin.

Silloin yhdistys ei ole vain tapahtumien järjestäjä – vaan yhteinen koti.

Pienet teot, suuri vaikutus

Yhteisöllisyys ei ole ainoastaan suuria juhlia tai isoja sanoja – se on pieniä hetkiä, jotka tuntuvat merkityksellisiltä. Rakennetaan yhdessä aitoa, lämmintä, vieraanvaraista ja vastaanottavaa ilmapiiriä.

Kuvitellaan yhteinen kahvihetki, jossa nauru raikaa ja ihmiset tutustuvat toisiinsa. Tai tervetulotoivotus uudelle jäsenelle, joka ei tunne vielä ketään. Palkitseminen, huomionosoitukset ja lämpimät sanat rakentavat siltoja ihmisten välille.

Yhdessä tekeminen – oli se sitten retki,

Pienet hetket ovat yhteisöllisyyden sydän.

pelii-ilta, kahvihetki tai talkoopäivä – synnyttää yhteenkuuluvuuden tunteen. Samoin mahdollisuus vaikuttaa yhteisiin asioihin lisää merkityksellisyyttä ja tuo jäseniä yhteisen päämäärän äärelle.

Yhteisöllisyyden perusavaimia ovat toiminnan avoimuus, saavutettavuus ja vastaanottavaisuus.

Hyvinvointi osana yhteistä matkaa

Hyvinvointi on enemmän kuin fyysinen terveys – se on tunne siitä, että voi hyvin juuri siinä yhteisössä, jossa on mukana.

Yhdistystoiminta voi tarjota vaikkapa liikunnallisia hetkiä, turvallisia leirintäolosuhteita, touhukkaita talkoopäiviä tai rentoutumisen paikkoja. Mutta ennen kaikkea se voi tarjota läsnäoloa, yhteistä tekemistä ja toisten huomioimista.

Kun yhteisön jäsenet pitävät huolta itsensä lisäksi myös toisistaan – kysyvät kuulumisia, tarjoavat apua, jakavat iloa ja myös surua – syntyy kulttuuri, jossa kaikki voivat hengittää vapaasti.

Karavaanielämä säilyy silloin juuri sellaisena kuin se parhaimmillaan on: mukavana, rennon yhteisöllisenä ja stressittömänä, tuoden harrastajilleen arjen kiireiden keskellä tarvittavaa hyvinvointia.

Yhteisö ei ole vain joukko ihmisiä – se on myös tunne, että kuuluu johonkin. Ja kun se tunne syntyy, kaikki muu seuraa perässä.

VIESTINTÄ & VUOROVAIKUTUS

- ✓ Avoin viestintä luo vahvemman yhteyden..
- ✓ Selkeät tiedotteet ja ajantasainen tieto.
- ✓ Aktiiviset keskustelukanavat ja tilaisuudet.
- ✓ Mahdollisuus antaa palautetta ja vaikuttaa.
- ✓ Rohkaisua osallistumiseen.
- ✓ Kun kuunnellaan, kehitytään yhdessä.

YHTEISÖLLISYYS & YHDESSÄ TEKEMISEN ILO

- ✓ Rentoja tapahtumia tutustumista varten.
- ✓ Uusien jäsenten huomioiminen ja tervetuliaiset.
- ✓ Yhteiset tuokiot: Kahvihetket, palkitsemiset, kohtaamiset.
- ✓ Aito ja oikea mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua päätöksiin
- ✓ Yhteisö syntyy kohtaamisista

HYVINVOINTI & YHTEINEN HUOLENPITO

- ✓ Hyvä olo kuuluu kaikille.
- ✓ Liikuntaa ja virkistystä.
- ✓ Turvalliset ja viihtyisät olosuhteet.
- ✓ Yhteisiä rentoutumishetkiä.
- ✓ Huolenpitoa toisista ja itsestä.
- ✓ Karavaanielämä on parhaimmillaan stressitöntä ja yhteisöllistä.

Sosiaalinen vastuullisuus lyhyesti

Sosiaalinen vastuullisuus on olennainen osa yhdistyksen toimintaa, ja se vaikuttaa myönteisesti sekä jäseniin että myös laajempaan yhteisöön. Sosiaalinen vastuullisuus tarkoittaa osallistavuuden ja yhdenvertaisuuden lisäämistä, yhteisöllisyyden vahvistamista sekä jäsenten ja koko yhteisön hyvinvoinnin edistämistä.

Yhdistyksessä tulee varmistaa, että kaikki jäsenet voivat osallistua toimintaan tasavertaisina riippumatta heidän taustastaan tai tarpeistaan. Yhteisöllisyyden vahvistaminen luo turvallisuutta, joka lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta. Se tekee yhdistyksen toiminnasta mielekkäämpää ja houkuttelevampaa, ja lisää myös sitoutuneisuutta yhdistykseen.

Hyvinvoinnin edistäminen on myös keskeistä, ja se voidaan saavuttaa tarjoamalla mielekkäitä ja hyvinvointia tukevia aktiviteetteja, turvallisia ja rentoutu-

miseen sopivia olosuhteita. Näin jäsenet voivat nauttia harrastuksestaan täysin sie mauksin ja jaksavat paremmin myös arjessa.

Sosiaalisen vastuullisuuden käytännön toimenpiteet, kuten tasa-arvoisten mahdollisuuksien tarjoaminen, yhteisöllisten tapahtumien järjestäminen, hyvinvointiohjelmien tarjoaminen ja turvallisuuden varmistaminen, ovat avainasemassa yhdistyksen menestyksessä ja jäsenten tyytyväisyydessä.

Sosiaalinen vastuullisuus on investointi sekä yhdistyksen jäsenten hyvinvointiin että koko yhteisön kestävään kehitykseen.

Yhdistys on yhteisö – ja yhteisö on meistä jokainen. Tehdään siitä yhdessä paikka, jossa on hyvä olla.

Taloudellinen vastuullisuus

SF-Caravan ry:n jäsenyhdistykset ovat tärkeässä roolissa leirintämatkailun edistämisessä ja jäsenistön hyvinvoinnin tukemisessa.

Jäsenyhdistysten taloudellinen vastuullisuus on keskeinen osa niiden toimintaa ja pitkäjänteistä menestystä. Seuraavassa käsitellään taloudellisen vastuullisuuden osa-alueita, jotka ovat erityisen tärkeitä yhdistysten hallinnassa.

Yhdistyksen taloudellinen vastuu

Taloudellinen kestävyys tarkoittaa yhdistyksen kykyä ylläpitää ja kehittää toimintaansa pitkällä aikavälillä ilman taloudellisia vaikeuksia. Se luo perustan yhdistyksen jatkuvalle kehitykselle ja jäsenistön hyvinvoinnille, ja tarkoittaa yhdistyksen kykyä ylläpitää ja kehittää toimintaansa pitkällä aikavälillä ilman taloudellisia vaikeuksia. Tämä edellyttää realistista budjetointia, säännöllistä talouden seuranta ja tarvittaessa sopeutustoimenpiteiden suunnittelua.

Taloudellinen kestävyys luo perustan yhdistyksen jatkuvalle kehitykselle ja jäsenistön hyvinvoinnille. Yhdistyksen talouden tulee olla kestäväällä pohjalla, jotta toiminta voi jatkua pitkäjänteisesti. Tämä edellyttää realistista budjetointia, säännöllistä talouden seuranta ja tarvittaessa sopeutustoimenpiteiden suunnittelua.

Taloudellinen kestävyys luo perustan yhdistyksen jatkuvalle kehitykselle.

SF-Caravan ry:n jäsenyhdistysten taloudellinen vastuullisuus on keskeinen osa niiden toimintaa ja pitkäjänteistä menestystä.

Läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa

Jäsenyhdistysten tulee varmistaa taloudellisen toiminnan läpinäkyvyys tarjoamalla säännöllistä ja selkeää taloustietoa jäsenilleen. Hyvä hallintotapa edellyttää, että talousarvot ja tilinpäätökset ovat helposti saatavilla ja ymmärrettäviä. Tämä lisää luottamusta yhdistyksen toimintaan ja tukee yhteisön sitoutumista.

Päätöksenteon avoimuus ja oikeudenmukaisuus

Yhdistyksissä tulee varmistaa, että päätöksenteko perustuu avoimuuteen, oikeudenmukaisuuteen ja taloudellisuuteen. Tämä tarkoittaa selkeiden ja läpinäkyvien toimintatapojen noudattamista kaikessa toiminnassa.

Varainhankinta ja resurssien käyttö

Tehokas varainhankinta on elintärkeää yhdistyksen toiminnan turvaamiseksi. Varojen keräämisessä on tärkeää noudattaa eettisiä periaatteita ja varmistaa, että varat käytetään suunnitelmallisesti yhdistyksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Resurssien käytön suunnittelussa tulisi huomioida sekä taloudelliset että ympäristölliset näkökulmat edistää kestävää kehitystä. Varojen keräämisessä on tärkeää noudattaa eettisiä periaatteita ja varmistaa, että varat käytetään suunnitelmallisesti yhdistyksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on olennainen osa taloudellista vastuullisuutta. Yhdistysten tulee tunnistaa mahdolliset taloudelliset riskit, kuten tulonmenetykset tai odottamattomat menot ja laatia suunnitelmia niiden minimoimiseksi. Tämä voi sisältää esimerkiksi vakuutusten hankkimisen, vararahastojen kerryttämisen tai talouden joustavuuden lisäämisen. Riskienhallinta on olennainen osa taloudellista vastuullisuutta ja edellyttää säännöllistä talouden seurantaa ja tarvittaessa sopeutustoimenpiteiden suunnittelua.

Vastuulliset hankinnat

Vastuulliset hankinnat ovat keskeinen osa yhdistyksen taloudellista ja eettistä toimintaa. Vastuullisissa hankinnoissa pyritään huomioimaan ympäristövaikutukset, sosiaalinen vastuu ja taloudellinen kestävyys eli yhdistys valitsee tuotteita ja palveluita, jotka ovat ympäristöystävällisiä,

eettisesti tuotettuja ja taloudellisesti kannattavia. Käytännössä tämä voi tarkoittaa esimerkiksi kierrätettyjen materiaalien käyttöä, energiatehokkaita ratkaisuja ja vähäpäästöisiä tuotteita.

Yhdistys voi myös suosia paikallisia toimittajia, mikä vähentää kuljetuksesta aiheutuvia päästöjä.

Sosiaalinen vastuu hankinnoissa tarkoittaa eettisten periaatteiden noudattamista. Tämä sisältää esimerkiksi reilun kaupan tuotteiden suosimista, työntekijöiden oikeuksien kunnioittamista ja lapsityövoiman välttämistä. Yhdistys voi varmistaa, että sen hankinnat tukevat oikeudenmukaisia työolosuhteita ja edistävät yhteiskunnallista hyvinvointia.

Taloudellinen kestävyys hankinnoissa tarkoittaa, että yhdistys tekee hankintoja, jotka ovat taloudellisesti kannattavia pitkällä aikavälillä. Tämä sisältää kustannustehokkaiden ratkaisujen valitsemista, laadukkaiden tuotteiden hankkimista ja resurssien tehokasta käyttöä.

Taloudellisesti kestävät hankinnat varmistavat, että yhdistyksen varat käytetään viisaasti ja tukevat sen pitkän aikavälin tavoitteita.

Tehokas varainhankinta on elintärkeää yhdistyksen toiminnan turvaamiseksi.

Taloudellinen kestävyysstrategia

Taloudellinen kestävyys tarkoittaa yhdistyksen kykyä ylläpitää ja kehittää toimintaansa pitkällä aikavälillä ilman taloudellisia vaikeuksia. Tämä edellyttää useita keskeisiä toimenpiteitä ja strategioita, jotka varmistavat yhdistyksen talouden vakauden ja kestävyuden.

Talouden seuranta ja raportointi

Realistinen budjetointi on taloudellisen kestävyysstrategian perusta. Yhdistyksen tulee laatia budjetti, joka perustuu realistiin arvioihin tuloista ja menoista. Se auttaa varmistamaan, että yhdistyksen taloudelliset resurssit riittävät kattamaan kaikki toiminnan kulut ja mahdollistavat tarvittavat investoinnit tulevaisuuteen.

Talouden säännöllinen seuranta on

välttämätöntä taloudellisen kestävyysstrategian onnistumiselle. Yhdistyksen tulee seurata taloudellista tilannettaan jatkuvasti ja verrata toteutuneita lukuja budjettiin. Tämä mahdollistaa nopean reagoinnin mahdollisiin poikkeamiin ja auttaa pitämään talouden hallinnassa.

Sopeutumistoimenpiteiden suunnittelu etukäteen

Taloudellisen kestävyysstrategian tulee sisältää suunnitelma sopeutustoimenpiteistä, joita voidaan toteuttaa taloudellisten vaikeuksien ilmetessä. Tämä voi sisältää esimerkiksi menojen leikkaamista, uusien tulonlähteiden etsimistä tai toimintojen tehostamista. Sopeutustoimenpiteiden suunnittelu etukäteen auttaa yhdistystä selviytymään taloudellisista haasteista.

Vararahastojen kerryttäminen

Vararahastojen kerryttäminen on tärkeä osa taloudellista kestävyysstrategiaa. Yhdistyksen tulisi pyrkiä keräämään vararahastoja, jotka voidaan käyttää yllättävien menojen tai tulonmenetysten kattamiseen. Tämä lisää talouden joustavuutta ja vähentää riskiä taloudellisten vaikeuksien kohdatessa.

Pitkän aikavälin suunnittelu

Pitkän aikavälin taloudellinen suunnittelu on olennainen osa taloudellista kestävyysstrategiaa. Yhdistyksen tulee laatia pitkän aikavälin suunnitelma, joka sisältää tavoitteet ja toimenpiteet talouden vakauden ja kestävyuden varmistamiseksi.

Lakien ja säädösten noudattaminen

Toiminnassa on tärkeää noudattaa yhdistyksen sääntöjä, sovellettavaa lain-säädäntöä sekä hyvää hallintotapaa. Tämä takaa toiminnan lainmukaisuuden ja luotettavuuden.

Yhdistysten on tärkeää olla tietoisia ja noudattaa kaikkia sovellettavia lakeja ja säädöksiä, jotka koskevat niiden taloudellista toimintaa. Tämä sisältää muun muassa kirjanpitolain, verolainsäädännön ja mahdolliset erikoissäännökset, jotka liittyvät yhdistys- ja leirintätoimintaan.

Jäsenistöstä, vapaaehtoisista ja verkostosta huolehtiminen

Jäsenyhdistysten taloudellinen vastuullisuus ei rajoitu pelkästään taloudellisten resurssien hallintaan, vaan kattaa myös jäsenistään, vapaaehtoisistaan ja verkostostaan huolehtimisen. Tämä kokonaisvaltainen lähestymistapa varmistaa yhdistyksen pitkäjänteisen menestyksen ja yhteisön hyvinvoinnin.

Jäsenistöstä huolehtiminen

Jäsenistään huolehtiminen on keskeinen osa taloudellista vastuullisuutta. Yhdistysten tulee tarjota jäsenilleen ajantasaista tietoa yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta ja toiminnan kehittämisestä.

Jäsenille tulee tarjota mahdollisuuksia osallistua yhdistyksen päätöksentekoon ja toiminnan suunnitteluun, mikä lisää yhteisön sitoutumista ja luottamusta yhdistyksen toimintaan.

Vapaaehtoisista huolehtiminen

Vapaaehtoisten motivointi ja tunnustaminen ovat keskeisiä tekijöitä vapaaehtoistyön tehokkaassa hyödyntämisessä. Yhdistykset voivat järjestää kiitostilaisuuksia, antaa tunnustuksia ja palkintoja sekä tarjota muita kannustimia, jotka motivoivat vapaaehtoisia jatkamaan työtään.

Vapaaehtoisten koulutus ja perehdytys ovat tärkeitä, jotta he voivat suorittaa

tehtävänsä tehokkaasti. Joustavat työajat ja tehtävät, jotka sopivat vapaaehtoisten aikatauluihin ja kiinnostuksen kohteisiin, lisäävät vapaaehtoisten sitoutumista ja mahdollistavat heidän osallistumisensa yhdistyksen toimintaan.

Jäsenistön osallistaminen ja tiedottaminen

Jäsenille tulee tarjota ajantasaista tietoa yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta ja toiminnan kehittämisestä. Esimerkiksi jäsenkirjeet ja kokoukset ovat hyviä keinoja tiedon jakamiseen ja jäsenistön osallistamiseen.

Jäsenistön osallistaminen päätöksentekoon on tärkeä osa yhdistyksen toimintaa ja taloudellista vastuullisuutta. Jäsenyhdistykset voivat hyödyntää monia keinoja jäsenistön osallistamiseksi.

Jäsenistä huolehtiminen on keskeinen osa taloudellista vastuullisuutta.

KEINOJA HUOLEHTIA JÄSENISTÖSTÄ

- ✓ **Jäsenkokoukset** ovat yksi tehokkaimista tavoista osallistaa jäsenistöä päätöksentekoon. Kokouksissa jäsenet voivat keskustella yhdistyksen asioista, tehdä ehdotuksia ja äänestää tärkeitä päätöksistä. Jäsenkokouksia tulisi järjestää säännöllisesti ja niistä tulisi tiedottaa jäsenille hyvissä ajoin.
- ✓ **Jäsenkirjeet ja tiedotteet** ovat hyviä keinoja jakaa ajantasaista tietoa yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta ja toiminnan kehittämisestä. Tiedotuksen avulla jäsenet pysyvät ajan tasalla yhdistyksen toiminnasta ja voivat osallistua keskusteluun ja päätöksentekoon.
- ✓ **Kyselyt ja palautekanavat** tarjoavat jäsenille mahdollisuuden antaa palautetta ja tehdä ehdotuksia yhdistyksen toiminnan kehittämiseksi. Näiden avulla yhdistys voi kerätä arvokasta tietoa jäsenistön näkemyksistä ja toiveista, mikä auttaa päätöksenteossa.
- ✓ **Työryhmiin ja komiteoihin** voidaan kutsua jäseniä, jotka ovat kiinnostuneita tietyistä aiheista tai osa-alueesta. Työryhmät ja komiteat voivat valmistella ehdotuksia ja suosituksia, jotka tuodaan jäsenkokouksiin päätettäväksi.
- ✓ **Avoimuus ja läpinäkyvyys** ovat keskeisiä tekijöitä jäsenistön osallistamisessa päätöksentekoon. Yhdistyksen tulee varmistaa, että kaikki päätökset ja niiden perustelut ovat helposti saatavilla ja ymmärrettäviä. Tämä lisää luottamusta yhdistyksen toimintaan ja tukee yhteisön sitoutumista.

Vapaaehtoistyön tehokkaampi hyödyntäminen

Vapaaehtoistyö on merkittävä resurssi yhdistyksille, ja sen taloudellisen arvon tunnustaminen auttaa yhdistyksiä suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintaansa tehokkaammin.

Vapaaehtoistyön taloudellisen arvon arviointi voidaan tehdä laskemalla vapaaehtoisten tekemän työn tuntimäärä ja kertomalla se vastaavan palkkatyön tuntipalkalla. Tämä antaa yhdistykselle käsityksen siitä, kuinka paljon vapaaehtoistyö säästää kustannuksia ja lisää resurssien käyttöä.

Vapaaehtoistyön taloudellisen arvon hyödyntäminen yhdistyksen toiminnassa voi tapahtua monin tavoin. Vapaaeh-

toisten motivointi ja tunnustaminen ovat keskeisiä tekijöitä vapaaehtoistyön tehokkaassa hyödyntämisessä. Yhdistykset voivat järjestää kiitostilaisuuksia, antaa tunnustuksia ja palkintoja sekä tarjota muita kannustimia, jotka motivoivat vapaaehtoisia jatkamaan työtään. Lisäksi vapaaehtoisten koulutus ja perehdytys ovat tärkeitä, jotta he voivat suorittaa tehtävänsä tehokkaasti.

Tehtäväkuvausten ja roolien selkeä määrittely

Vapaaehtoisten roolien ja tehtäväkuvausten selkeä määrittely auttaa vapaaehtoisia ymmärtämään, mitä heiltä odotetaan ja miten heidän panoksensa tukee yhdistyk-

Roolien ja tehtäväkuvausten selkeä määrittely auttaa vapaaehtoisia ymmärtämään mitä heiltä odotetaan.

sen tavoitteita. Joustavat työajat ja tehtävät, jotka sopivat vapaaehtoisten aikatauluihin ja kiinnostuksen kohteisiin, lisäävät vapaaehtoisten sitoutumista ja mahdollistavat heidän osallistumisensa yhdistyksen toimintaan.

Yhteistyö muiden yhdistysten kanssa voi tehostaa vapaaehtoistyötä. Tämä voi sisältää esimerkiksi yhteisten tapahtumien järjestämistä, resurssien jakamista ja vapaaehtoisten vaihtoa, mikä lisää tehokkuutta ja mahdollistaa laajemman vaikutuksen.

VAPAAEHTOISTYÖN TEHOKKAAMPI HYÖDYNTÄMINEN

- ✓ **Selkeä roolitus ja tehtäväkuvaukset** auttavat vapaaehtoisia ymmärtämään, mitä heiltä odotetaan ja miten heidän panoksensa tukee yhdistyksen tavoitteita.
- ✓ **Koulutus ja perehdytys** antavat tarvittavat taidot ja tiedot vapaaehtoistyön onnistumiseksi. Niiden ansiosta tehtävät voidaan suorittaa tehokkaasti.
- ✓ **Motivointi ja tunnustaminen** ovat keskeisiä tekijöitä vapaaehtoistyön tehokkaassa hyödyntämisessä. Yhdistykset voivat järjestää kiitostilaisuuksia, antaa tunnustuksia ja palkintoja sekä tarjota muita kannustimia, jotka motivoivat vapaaehtoisia jatkaa työtään.
- ✓ **Joustavat työajat ja tehtävät:** Vapaaehtoistyötä voidaan hyödyntää tehokkaammin tarjoamalla joustavia työaikoja ja tehtäviä, jotka sopivat vapaaehtoisten aikatauluihin ja kiinnostuksen kohteisiin. Tämä lisää vapaaehtoisten sitoutumista ja mahdollistaa heidän osallistumisensa yhdistyksen toimintaa.
- ✓ **Yhteistyö yhdistysten kanssa:** Yhdistykset voivat tehostaa vapaaehtoistyötä tekemällä yhteistyötä muiden yhdistysten kanssa.

KEINOJA MOTIVOIDA VAPAAEHTOISIA

✓ **Kiitostilaisuudet ja tunnustukset:**

Yhdistykset voivat järjestää kiitostilaisuuksia, joissa vapaaehtoisia kiitetään heidän panoksestaan. Tunnustukset ja palkinnot, kuten vuoden vapaaehtoisen palkitseminen, voivat myös motivoida vapaaehtoisia jatkamaan työtään.

✓ **Koulutus ja kehittymismahdollisuudet:**

Tarjoamalla vapaaehtoisille koulutusta ja kehittymismahdollisuuksia, yhdistykset voivat auttaa heitä kasvamaan ja kehittymään tehtävissään. Tämä voi sisältää esimerkiksi työpajoja, seminaareja ja mentorointiohjelmia.

✓ **Joustavat työajat ja tehtävät:**

Vapaaehtoisten motivointia voidaan lisätä tarjoamalla joustavia työaikoja ja tehtäviä, jotka sopivat heidän aikatauluihinsa ja kiinnostavat heitä. Tämä lisää vapaa-

ehtoisten sitoutumista ja mahdollistaa heidän osallistumisensa yhdistyksen toimintaan.

✓ **Yhteistyö ja yhteisöllisyys:**

Yhdistykset voivat edistää vapaaehtoisten motivointia luomalla yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä. Tämä voi sisältää esimerkiksi tiimityötä, yhteisiä tapahtumia ja verkostoitumismahdollisuuksia, jotka vahvistavat vapaaehtoisten yhteenkuuluvuuden tunnetta.

✓ **Digitaalisten työkalujen**

hyödyntäminen: Digitaalisten työkalujen, kuten viestintäalustojen ja projektinhallintatyökalujen, hyödyntäminen voi tehostaa ja helpottaa vapaaehtoisten organisointia ja viestintää. Tämä helpottaa vapaaehtoisten osallistumista ja lisää heidän motivaatiotaan.

Jäsenistön ja vapaaehtoisten vastuullisuuskoulutus

Vastuullisuuskoulutus on tärkeä osa yhdistyksen toimintaa, sillä se auttaa jäsenistöä ja vapaaehtoisia ymmärtämään ja noudattamaan eettisiä periaatteita sekä kestävän kehityksen tavoitteita. Koulutuksen avulla voidaan varmistaa, että kaikki toimijat ovat tietoisia vastuullisuuden merkityksestä ja osaavat soveltaa sitä käytännössä.

Jäsenistön koulutus voi sisältää esimerkiksi työpajoja, joissa käsitellään vastuullisuuden eri osa-alueita, keskustellaan vastuullisuuden merkityksestä ja jaetaan hyviä käytäntöjä. Koulutuksen tavoitteena on lisätä jäsenistön tietämystä ja valmiuksia toimia vastuullisesti yhdistyksen toiminnassa. SF-Caravan järjestää koulutuksia aiheesta.

Verkostostaan huolehtiminen

Tämä voi sisältää esimerkiksi yhteisten tapahtumien järjestämistä muiden yhdistysten tai sidosryhmien kanssa, resurssien jakamista ja vapaaehtoisten vaihtoa, mikä lisää tehokkuutta ja mahdollistaa laajemman vaikutuksen.

Yhteistyösopimukset

Taloudellisesti kannattavien ja eettisesti kestävien yhteistyösopimusten solmiminen on tärkeä osa yhdistyksen toimintaa. Yhdistyksen tulee varmistaa, että yhteistyökumppanit jakavat samat arvot ja eettiset periaatteet. Tämä voidaan tehdä tutkimalla kumppanin taustaa ja toimintatapoja sekä varmistamalla, että he noudattavat eettisiä standardeja ja lakeja.

Yhteistyösopimusten tulee olla talou-

dellisesti kannattavia molemmille osapuolille. Tämä edellyttää realistista budjetointia ja taloudellisten tavoitteiden määrittelyä. Sopimuksessa tulee selkeästi määrittellä, mitä kumpikin osapuoli odottaa saavansa yhteistyöstä ja miten resurssit jaetaan.

Sopimusten tulee olla läpinäkyviä ja oikeudenmukaisia. Kaikki sopimuksen ehdot ja velvoitteet tulee kirjata selkeästi ja ymmärrettävästi. Läpinäkyvyys lisää luottamusta ja varmistaa, että molemmat osapuolet ovat tietoisia sopimuksen sisällöstä ja sen vaikutuksista.

Yhteistyösopimusten tulee edistää kestävää kehitystä. Tämä voi sisältää esimerkiksi ympäristöystävällisten käytäntöjen noudattamista, sosiaalisen vastuun huomioimista ja pitkäjänteistä suunnittelua. Kestävä kehitys varmistaa, että yhteistyö hyödyttää sekä yhdistystä että yhteisöä pitkällä aikavälillä.

Vastuullisuusohjelman laatiminen

On suositeltavaa laatia yhdistykselle vastuullisuusohjelma, joka kattaa taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöllisen vastuullisuuden osa-alueet. Ohjelma auttaa suuntaamaan toiminnan kestävämmäksi ja yhteisön tarpeita palvelevaksi.

SF-Caravan ry tarjoaa jäsenyhdistyksilleen tukea ja resursseja vastuullisuusasioiden kehittämiseen.

Yhdistykselle kannattaa laatia oma vastuullisuusohjelma

Vastuullisuuden viestintä ja koulutus

Vastuullisuus on yhdistystemme toiminnan kulmakivi. Se on sitoutumista yhteisiin arvoihin ja tavoitteisiin. Vastuullisuuden tulee olla konkreettinen osa kaikkea tekemistämme.

Viestintä ja koulutus ovat avainasemas-

sa, jotta voimme edistää kestävää kehitystä niin taloudellisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti kuin ekologisestikin. Tuomme vastuullista toimintaa näkyväksi ja kerromme siitä avoimesti, näyttävästi ja säännöllisesti.

VINKKEJÄ VASTUULLISUUDEN VIESTINTÄÄN JA KOULUTUKSEEN

- ✓ **Avoin ja selkeä viestintä:** Viestimme vastuullisuusperiaatteistamme ja -käytännöistämme läpinäkyvästi, aktiivisesti ja jatkuvasti kaikille sidosryhmillemme, kuten jäsenillemme, asiakkaillemme ja kumppaneillemme. Se lisää luottamusta ja sitoutumista.
- ✓ **Teknologia ja monikanavainen lähestymistapa:** Hyödynnämme eri viestintäkanavia kuten sosiaalista mediaa, verkkosivuja, uutiskirjeitä ja vuosikertomusta tavoittaaksemme laajasti, monipuolisesti ja tehokkaasti mahdollisimman monia.
- ✓ **Yhteisön osallisuus:** Korostamme jokaisen panoksen tärkeyttä ja teemme sen näkyväksi. Kannustamme vuorovaikutukseen, tiedonvaihtoon sekä yhteisiin tapahtumiin.
- ✓ **Koulutukset käytännön tukena:** Järjestämme koulutuksia ja keskustelutilaisuuksia, joissa käsitellään vastuullisuuden eri osa-alueita, ja annamme käytännön työkaluja vastuullisuuden toteuttamiseen arjessa.
- ✓ **Käytännön työkalut:** Tarjoamme jäsenillemme käytännön työkaluja ja resursseja, jotka helpottavat vastuullisten valintojen tekemistä arjessa. Teemme vastuullisuudesta helppoa ja motivoivaa.
- ✓ **Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus:** Varmistamme, että viestintämme ja koulutuksemme ovat saavutettavissa, jotta niihin voidaan osallistua ja saada helposti tarvitsemaansa tietoa.
- ✓ **Palaute ja arviointi:** Arvioimme viestintämme ja koulutuksemme vaikuttavuutta jatkuvasti saadun palautteen ja tulosten perusteella. Vuorovaikutuksen avulla pystymme tunnistamaan kehityskohteita.
- ✓ **Vuorovaikutus ja yhteinen sitoutuminen:** Korostamme viestinnässämme, että meillä on yhteinen tavoite ja jokaisen panos on tärkeä. Kannustamme jatkuvaan keskusteluun ja yhteisiin toimiin vastuullisuuden edistämiseksi.
- ✓ **Konkreettiset esimerkit ja tarinat:** Jaamme konkreettisia esimerkkejä vastuullisista käytännöistä, jotka inspiroivat muita. Voimme jakaa kokemusiamme ja oppia toisiltamme.
- ✓ **Uusien ideoiden ja verkostojen hyödyntäminen:** Olemme avoimia uusille näkökulmille ja yhteistyölle muiden kanssa. Verkostot avaavat ovia uusiin ideoihin ja mahdollisuuksiin. Hyvien käytäntöjen jakaminen ja toisiltamme oppiminen ovat keskeisiä asioita vastuullisen toimintamme edistämisessä.
- ✓ **Kehittyminen palkitaan:** Meidän ei tarvitse olla täydellisiä, mutta jatkuva kehittyminen, selkeä viestintä ja toistemme tukeminen auttavat meitä yhdessä rakentamaan kestävämmän ja vastuullisemman tulevaisuuden.

Vastuullisuus on meidän kaikkien yhteinen asia!

Jälkisanat

Olemme tulleet tämän oppaan loppuun, mutta vastuullinen yhteinen matkamme, se jatkuu.

Muistakaa, että jokainen pieni teko ja valinta vie meitä kohti kestävämpää tulevaisuutta. Olkoon se sitten jätteiden lajittelua, energian tai veden säästämistä, paikallisten palveluiden tukemista, aiheesta tiedottamista tai kouluttamista, yhdistyksen taloudenhoidon kehittämistä, aiheita on valtaisa määrä – jokaisella teolla on merkitystä.

Miettikää ja tutkikaa näitä oppaan asioita osana normaalia yhdistystoimintanne kehittämistä. Edetkää pienin askelin, asettakaa välitavoitteita, jotta näette selkeämmin oman kehittymisenne ja onnistumisenne. Kehittyminen ja onnistumiset lisäävät innostusta ja innostus lisää tekemistä, joka ruokkii uutta hyvää.

Ja kun seuraavan kerran tapaamme yhdistyksen tapahtumissa tai tien päällä, muistetaan moikata ja jakaa toisillemme vastuullisia vinkkejä!

Yhdessä kestävästi, karavaanarikaverit!

*Jokainen pieni teko
ja valinta vie meitä
kohti kestävämpää
tulevaisuutta.*

Vastuullisuustyöryhmä,
SF-Caravan ry

SF-Caravan ry:n vastuullisuusopas jäsenyhdistyksille

JULKAISIJA: SF-CARAVAN RY / SUOMEN CARAVAN MEDIA OY, HÄMEENLINNA, 2025
KARAVANARIT.FI

TEKSTIT: SF-CARAVAN RY:N VASTUULLISUUSTYÖRYHMÄ

TAITTO: PIRJO KÄRKINEN

KUVAT: PIRJO KÄRKINEN JA HÖYRYMEDIA OY (TAKAKANSI)

